

Ünnepi könyvheti könyvekről sorokban

Lenin: Magyarországról. Leninnek Magyarországra vonatkozó írásait, megállapításait foglalja össze a gyűjtemény; az 1848–1849-es magyar forradalomról, szabadságharcról és a dualizmus korszakának Magyarországról tett megállapításait, az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlásával, a munkásosztály 1919 márciusáig vívott harcával kapcsolatos írásokat, majd a Magyar Tanácsköztársaság fennállása idején mondottakat, a magyar vezetőkhez és munkásokhoz intézett üzeneteket. Azután Lenin levonja a Magyar Tanácsköztársaság történetének tanulságait, az utolsó rész pedig a fehérterror és az ellenforradalom elleni harc időszakához kapcsolódik.

Marx és Engels: Magyarországról. Ez a kötet olyan szemelvényeket tartalmaz, amelyekben Marx és Engels hazánk múlt századi társadalmi és politikai helyzetének alakulásával, vezető személyiségeinek politikai tevékenységével, a magyarországi munkásmozgalommal foglalkozott. Ilyen válogatás most első ízben jelenik meg, és nagy jelentőségű, mind Marx és Engels szemléletének alaposabb megismerése, mind a magyar múlt tudományos megítélése tekintetében. Az eredeti szövegeken kívül a kötet előszava és jegyzet-apparátusa is ezt a célt szolgálja. Marx és Engels 1848–1949-et éppúgy, mint emigrációba került vezetőinek további működését a nemzetközi politikával és a világ proletariátusának harcával összefüggésben szemlélte. Ez jellemző az Ausztria–Magyarország kül- és belpolitikájával és a magyarországi munkásmozgalommal foglalkozó fejezetekre is.

Fülep Lajos: A művészeti forradalmától a nagy forradalomig. A kiváló művészettörténész, esztéta, filozófus 1904 és 1919 között írt tanulmányait kapja kézhez az olvasó ebben a kötetben. Nemcsak a magyar és európai képzőművészet, hanem korának valamennyi művészeti ága és szellemi-filozófiai áramlata izgatta, foglalkoztatta. Erről vallanak a rövid szinkritikák, ugyanúgy, mint a nagy Dante-tanulmány, a századelő haladó polgári szemléletéről kordokumentum-számba menő tanúszkodó Nietzsche-elemzés és a magyar világirodalom nagyjairól szóló megemlékezések. Publicisztikai jellegű írásait, rövid kritikáit, a művészeti közélet eseményeire felfigyelő cikkeit a korszerű magyar művészetért, modern festészet kialakulásáért folytatott küzdelem fűzi egybe. Nagyobb terjedelmű műelemzéseinek középpontjában a tartalom és a művészi forma összefüggésének, viszonyának izgalmas kérdése áll.

Nemeskürty István: Elfelejtett évtized. A könyv annak a tíz esztendőnek krónikája (1542–1552), mely a három részre szakadt ország fordulatokban gazdag eseményeiről, a tragikus közállapotokról értesít, levéltári anyagok és kortársi emlékiratok bőséges forrására támaszkodva. Ez alatt a magyar nemességnek módja lett volna kétféleképpen összefogni a török kiűzésére. Izgalmas zárófejezete ez a könyv a Krónika Dózsa György tetteiről, és az Ez történt Mohács után lapjain megkezdett krónikának. A cselekmény középpontjában szinte mindvégig a kor kivételes képességű politikusa, (Martinuzzi (Fráter) Györgynek tevékenysége áll.

Körkép '74. Boldizsár Iván: Az élet hercege, Bor Ambrus: Az életveszély szabatos leírása, Csaplár Vil-

mos: Történet a kavicsá változott fiúról, Császár István: Az ember evvel a nagy sebével, Cseres Tibor: Az áruló nyomában, Déry Tibor: Kedves bóper, Dobai Péter: Hétfők és konyhák, Galgóczi Erzsébet: Bizonyíték nincs, Gerejes Endre: A mennyországba menetelő rézszegek, Karinyth Ferenc: Hosszú weekend, Kertész Ákos: Kasperek, K. Grand-pierre Emil: A Black Panthers gitáregyüttes, Mándy Iván: Zsámboki mozija, Mesterházi Lajos: A szabadság napja, Munkácsi Miklós: Betörők, Örkény István: Egyperecs novellák, Rákossy Gergely: Merre van Montauk?, Simonffy András: Horgolmányok, Somogyi Tóth Sándor: Közeli csillagon nincs modell, Tatay Sándor: Kékvízű tó, Vészi Endre: Party.

László Lajos: Uránbányászok. „Az ország valamennyi tájának embere, valamennyi társadalmi rétegének képviselője találkozott a Mecsek méhében húzódo vágatokban és egyesült a szikla és az akarat harcában. Ez a harc asszimilálta őket bányásszá, nem a szürke ruha, a színes műanyag kabok. A hasonulás folyamatában az ösztön, a szemlélet, a szokás, a egyéniség is megkívánja, magától, gyakran konfliktusok árán. Az egyén és a közösség formálódó kapcsolata volt a vezérfonal a kutatásaimban”.

Nobel-díjak, kislexikona. 1901-ben adták ki az első Nobel-díjakat, és napjainkig mintegy négyszáz díjat ítéltek oda tudományos felfedezésekért, irodalmi munkásságért, illetve politikai pályafutásért. Az lexikon ábécés-sorrendben mutatja be a svéd kitüntetés tulajdonosait, nemzetiségük, foglalkozásuk feltüntetése után közli, mely évben, miért, milyen indokkal kaptak Nobel-díjat, majd röviden összefoglalja életrajzukat, pályafutásukat, munkásságukat, illetve politikai pályafutásukat. A bevezető a díj történetével, az alapító életrajzával ismerteti meg az olvasót.

Miért szép századunk zenéje? Mahlertől Kurtágig és Pendereckiig tizenhét kiemelkedő európai komponista műveit elemzi nyolc ki-

váló zenetudós: a szerkesztés idején elhunyt Szabolcsi Bence, valamint Újfalussy József, Kroó György, Kovács János, Somfai László, Földes Imre, Kecskeméti István és Várnai Péter. — Az irodalmi „Miért szép” kötetekhez hasonlóan minden szerző maga választotta ki és a neki, valamint a tárgyal anyagnak leginkább megfelelő formában elemezte a kiemelt zeneszerző valamelyik, hozzá közelálló művét.

Németh László: Szerettem az igazságot I–II. Az Életmű-sorozat az író drámai munkásságát két kettős kötetbe gyűjtve adja közre, a drámák születésének időrendjében. A Szerettem az igazságot az 1953-ig írt drámákat foglalja egybe. A gyűjteményt Németh László tanulmánya vezeti be, melyben nemcsak a műnek keletkezéstörténetét írja meg, de színházi sorsukat is, ezért ez a tanulmány a legjobb alkalom az író drámai pályafutásához.

Konszantyin Fegyin: Városok és évek. Fegyin életművének egyik legérdekesebb és legjellemzőbb darabja ez a regény, amely 1922–24-ben íródott, és nemcsak a szerző korai korszakát jellemzi, hanem a szovjet irodalom bontakozó, formakezdeti szakaszát is. Szuggesztív megjelenítő erővel ábrázolja az első világháború alatti és utáni Németországot és párhuzamosan — Oroszországot. A szemtanú hitelével megragadóan rajzolja a világrengő, kavargó eseményeket, éppúgy, mint a legapróbb, de mégis fontos részleteket.

Puskin versei. Olvatható romantika, szerelm, holdvilág, fülemüle, bor, az antik költészet kecses nimfái, és gráciái, bacchánsnői és faunjai a fiatal Puskin lírájának leggyakrabban használt kelméi. De a zord valóság szétfeszíti ezt a világot: a cári Oroszország félelmes képei, a sivatár táj, a nyomorult nép — az iszonyú jelen, s a sóvárgott szabadság megénekelésével, a kor társadalmi, politikai harcainak, forrongó szellemének szenvedélyes átélésével és ábrázolásával teljesedik ki Puskin költészete.

Tóth Béla:

SZEGEDI REGÉLŐ

Újságok, korok,
események

14. Hat hosszú esztendőn át, 1861–66 között sivatár betűtengereket szedtünk. Értekezéseket, észleleteket, rövid és részletes tudósításokat örökös tűzvészokról, vizekről, elemi csapásokról.

Ezen időszakban 35 jótékonyági egyesület működött a városban a fagaragó és ácslegények egyesületétől a temetkezési és önségélyző egyesületig bezárólag. De közöttük aztán az állatvédők, a kéményseprők, lótenyésztők, vadászok, céllövészek, kaszinósok, olvasókörök, önkéntes tűzoltók és mások egyesületei mind-mind működésben voltak.

Még él a török után visszaállított utcakapitányi rendszer a közigazgatás kezében, s itt dobszóval hirdetik az utasításokat. A lap terjedelmes ismertetéseket közöl a hasábjait az olasz palotaépítés nagyszerűségeiről.

A megye városairól a Vegyes, vagyis a pletyka rovat közli a tudnivalókat. Óriási tisztújítási violenciákról, árvtatári sikkasztásokról, kis tüzekről, nagy mulatozásokról szerzünk e rovat révén ismereteket.

Gázelosztó központ Harkov közelében

A sebelinei gázlelőhelyen hatalmas gázelosztó és kompresszorállomás épül. A szovjet népgazdaság igényeinek megfelelően, innen történik az ország különböző részeiből érkező gáz elosztása, továbbítása.

A Harkov közelében létesülő állomás egy részét, a glazunovi gázelosztót, melyen két kompresszorállomás is van, már átadták rendeltetésének. Ez lehetővé tette, hogy jelentős mértékben javítsák Ukrajna délnyugati részeinek és a Dnyepromedencének a gázellátását, valamint fo-

kozzák a nyugat-európai országokba irányuló gázszállításokat.

A sebelinei fő kompresszorállomást most építik. Befejezése után Szibériából, a Volga környékéről, Közép-Azsiából és az ország európai részének északi területeiről ide érkező gáz az ország nyugati területeire és a nyugat-európai országok ellátását biztosító gázvezetékbe továbbítja.

A sebelinei fő gázelosztó állomás építését 1974. második negyedévében fejezik be.

DELTA-csereakció

Új VB — új tévével

A DELTA Kereskedelmi Vállalat ismét tévé-csereakciót hirdet június 3-tól 15-ig Csongrád megye négy városában, Szegeden, Várhelyen, Szentesen és Makón.

A lakosság, a tévénezők széles tábora, örömmel fogadta a hírt, hiszen az akció keretében kedvező feltételek mellett cserélhetik ki elavult, korszerűtlen készülékeiket.

Mi is volt a gyakorlat?

Eddig a használt tévékészülékeket, melyek a Bizonyi Áruház Vállalat listáján is szerepeltek, a BAV vette át, árakat 6 szabta meg. Ugyanakkor összeállították azoknak a készülékeknek a ciklistáját is, melyeknek nincs értékük, így azok megvásárlását mellőzték. Ilyen készülékek: a Kékes I., a Munkácsy, a Duna, a Carmen, a Tavasz, a Tisza, a Benczúr és a Budapest.

A DELTA Kereskedelmi Vállalat az új csereakcióval azok részére is előnyt kíván biztosítani, akik „öreg” készülékeiket szeretnék modernre, „többet tudó” televízióra kicserélni. S erre most lesz a legjobb lehetőségük!

Mit kínál a DELTA a csereakció keretében?

A BAV-listán szereplő tévékészülékek dráma! — ha DELTA-szaküzletekben cserélik ki — 600 forinttal többet számítanak fel, mint a bizonyi. (Például: ha a BAV-nál egy televíziót ezer forintért értékeltek, azt a DELTA-szaküzletekben 1600 forintért veszik át, illetve a csere alkalmával ennyit számlítanak be, az új készülék

vételárába.) Azokat a készülékeket, melyeknek a Bizonyi Áruház Vállalatnál nincs értékük (az előzőekben felsoroltak), a csereakció ideje alatt a DELTA egységesen 600 forintért megvásárolja, illetve az új készülékek árába beszámítja.

És melyek a feltételek?

A DELTA Kereskedelmi Vállalat a csereakció keretében csak abban az esetben veszi meg az „értéktelen” készülékeket, illetve emeli meg 600 forinttal a BAV által megszabott árat, ha a vásárló négy televízió-típusból — Elektron 20, Elektron 24, Venus, Gold Star — választ új készüléket. Ha nem az említett négy típusból vásárol, akkor a régi készüléket csak BAV-áron veszi át, illetve az értéktelenekeket egyáltalán nem.

A csereakció keretében lebonyolított BAV-listán szereplő régi készülékek értékesítésénél alapvető feltétel, hogy üzemképes legyen a televízió, és nem lehet képcsőhibás. Képcsőhiba esetén ugyan átvesszik a DELTA-szaküzletek a készüléket, de a képcső árával és a beszerelés költségével csökkentik annak értékét. Az értéktelenné nyilvánított készülékeknél egy fontos — alkatrészhiányos nem lehet!

Mit ajánl a DELTA a vásárlóknak?

Mielőtt beszállítják a készüléket, saját érdekükben előzetesen beszéljék meg a csere feltételeit, a lebonyolítás módját a szaküzletben. Egyébként az új VIDEOTON készülékek.

vala harcba szállandó, vizsgálja meg. E közben jelentés érkezett, hogy jön az 5-ik porosz hadtest, Benedek erre azt felelte, hogy a helyet meg kell tartani, ha azonban lehetetlen volna, akkor a jobbszárny húzódjék lassan vissza. A csata ezen stádiumában a hangulat még hidegvérű, bizalomteljes volt. Egy porosz úteg egészen azon hely közelébe tűzelt, ahol a táborok voltak, de golyói a táborok fejei fölött repültek el s nem messze fúródtak a földbe.

Tizenkét óra 10 perckor Gabienz jelenté, hogy ágyú-töltényei nemsokára elfognak s néhány úteget is kért a tartalékból. A főparancsnok, ki hideg vérrrel fújta a levegőbe égő szivarának bodor fellegetit, azt felelte, hogy nincsenek nélkülözhető útegei s azt kérde, minek lövettet el Gablencz olyan sok töltényt. De néhány perc múlva mégis küldött három nyolc fontos úteget a tartalékból. „Most még ne, várjatok holnapig fiaim!” Nem sokára visszajött a táborok, a harmadik hadtest előnyomulását látni. Ezen pillanatban minden fölségesen folyt. A 4-dik hadtest is előre nyomult, melyet a korán reggel megsebesült Festetics gróf helyett az alparancsnok vezényelt, a második hadtest pedig éppen készülődött a 4-ik támogatásához.

Ekkor — mintegy délután 3 óra tájban — Benedeknek tudtára adatott, hogy háta mögött vannak a poroszok. (Cblumon keresztül jöttek, melynek megsebesüléséről osztrák részen megfigyeltek.) E híre Benedek szokott szilaj tüszésszel lovagolt sebes vágatva a fenyegetett pont felé, a poroszokat előzni, Kevesebb idő alatt, mint a míg ezen párt szót leírtam, Eszterházi már a földön hevert, a lovát lötték ki alóla; Grünne megsebesítettett, Henicksteink báró alól is kilőtték szép angol kancáját és sok személy megsebesítettett. Láttam — mond levezelő — Eszterházi a mint egészen be volt szép arca sárova s lábai remegtek, midőn egy dragonyostól elvette a lovát s tovább nyargalt a táborokkal biztos fedezékbe.

A csata ellőn veszítve!

(Folytatjuk.)